

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA
ZAPADNOHERCEGOVAČKA
VLADA

Broj: 01-1374-2/25

Široki Brijeg 08. prosinca 2025. godine

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
SKUPŠTINA
ŠIROKI BRIJEG

Primljeno: 10.12.2025			
Org. št.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	01-9/1956		25

**SKUPŠTINA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**
n/r predsjednika Ivana Jelčića

PREDMET: *Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke, dostavlja se*

Sukladno članku 124. i članku 125. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („ Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 10/03) u prilogu Vam dostavljamo tekst Nacrta Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke kojeg je utvrdila Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 84. sjednici, održanoj 08. prosinca 2025. godine, te predlažemo da rasprava o Nacrtu Zakona obavi na sljedećoj sjednici Skupštine Županije Zapadnohercegovačke.

S poštovanjem,

Na temelju članka 19. stavka (4) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:15/21) i članka 62. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:34/23), Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 84. sjednici održanoj 08. prosinca 2025. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

Članak 1.

Utvrđuje se tekst Nacrta Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke i upućuje se Skupštini Županije Zapadnohercegovačke u daljnju proceduru.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- VLADA -
Broj:01-1374-1/25-84
Široki Brijeg, 08. prosinca 2025. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

Bosna i Hercegovina FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA VLADA ŠIROKI BRIJEG			
Primljeno: 27. 11. 2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	1374/25		

Broj: 03-02-02-833-6/25
Široki Brijeg, 26.11.2025. godine

VLADA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE
Široki Brijeg

PREDMET: Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke,
dostavlja se;

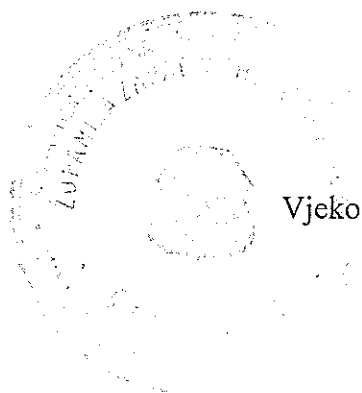
U privitku Vam dostavljamo:

1. **Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke, s**
obrazloženjem;
2. Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke broj: 11-
298-1/25 od 10.11.2025. godine;
3. Mišljenje Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke broj 04-02-14-886/25
od 06.11.2025. godine,
4. Obrazac Izjava o fiskalnoj procjeni.

Navedeni Nacrt Zakona dostavljamo radi razmatranja na jednoj od narednih sjednica
Vlade Županije.

Dostaviti:

- Naslovu,
- Pismohrani.

MINISTAR
Vjekoslav Lasić, mag.iur.

- NACRT -

Na temelju članka 15. točka e) i g) i članka 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na __. sjednici održanoj _____ godine, donosi

ZAKON O ARHIVSKOJ DJELATNOSTI

POGLAVLJE I. - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuje se prikupljanje, evidentiranje, preuzimanje, zaštita, čuvanje, sređivanje, istraživanje i znanstvena obrada, uvjeti i način korištenja arhivske i registratorske građe iz djelokruga tijela vlasti i drugih institucija Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), jedinica lokalne samouprave s područja Županije, udruga građana i drugih pravnih i fizičkih osoba utvrđenih ovim Zakonom, nadležnost i djelatnost arhiva, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje arhivske djelatnosti.

Članak 2.

(Značenje pojmova)

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeća značenja:

a) arhivska djelatnost je djelatnost zaštite registratorske i arhivske građe koja obuhvaća:

- 1) prikupljanje i evidentiranje arhivske građe, preuzimanje, sređivanje, stručnu i znanstvenu obradu arhivske građe i sistematiziranje arhivskog fonda;
- 2) izradu informativnih sredstava o arhivskoj građi;
- 3) korištenje, izlaganje i objavljivanje arhivske građe;
- 4) stručni nadzor nad čuvanjem i održavanjem arhivske građe koja se nalazi izvan arhiva, a na području na kome arhiv obavlja svoju djelatnost i dr.;

b) arhiv je javna ili privatna pravna osoba za zaštitu, čuvanje, preuzimanje, sređivanje, obradu, objavljivanje i korištenje arhivske građe;

c) specijalizirani arhiv je arhiv koji je osnovan za čuvanje, preuzimanje, sređivanje, obradu, objavljivanje i korištenje arhivske građe iz određenog područja (pravo, medicina, inženjerstvo, obrazovanje i dr.);

d) registratorska građa je izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografirani, filmski, fonogramski, digitalizirani, mikrofilmirani i bilo koji drugi audio-vizualni ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal, koji je nastao u radu stvaratelja dok se iz njega ne odabere arhivska građa;

e) arhivska građa je izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografirani, filmski, fonogramski, digitalizirani, mikrofilmirani i bilo koji drugi audio-vizualni ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal od značaja za kulturu, znanost, obrazovanje i druge društvene potrebe, koji je nastao u radu stvaratelja i imatelja registratorske građe;

f) elektronički dokument je skup podataka sastavljen od slova, brojeva, simbola, grafičkih, zvučnih i video zapisa sadržanih u podnesku, pismenu, rješenju, ispravi ili bilo kojem drugom aktu koji sačini pravna i fizička osoba ili tijela vlasti radi korištenja u pravnom prometu ili u upravnom, sudskom ili drugom postupku pred tijelima vlasti, ako je elektronički izrađen,

digitaliziran, poslan, primljen, sačuvan ili arhiviran na elektroničkom, magnetnom, optičkom ili drugom mediju;

g) informacijski sustav je tehničko-tehnološki sustav za upravljanje dokumentima;

h) javna arhivska i registratorska građa nastaje djelovanjem i radom tijela vlasti i drugih institucija, ustanova i javnih poduzeća, gospodarskih društava koja su nastala iz ranijih javnih poduzeća, udruga građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: stvaratelji javne arhivske i registratorske građe);

i) privatna arhivska građa nastaje djelovanjem pravnih i fizičkih osoba, koja nije nastala u obavljanju javnih ovlasti ili obavljanju javne službe i u privatnom je vlasništvu, a ista je od značaja za područje na kome djeluje i od interesa je za Županiju;

j) stvaratelj arhivske i registratorske građe je pravna ili fizička osoba čijim djelovanjem ona nastaje;

k) imatelj arhivske i registratorske građe je nositelj prava na arhivskoj i registratorskoj građi (vlasnik odnosno posjednik) ili svaka druga (fizička ili pravna) osoba koja njome upravlja ili je drži po bilo kojem osnovu;

l) arhivski fond je cjelokupna arhivska građa nastala djelovanjem i radom pravnih ili fizičkih osoba i u načelu se ne može dijeliti;

m) dostupnost i korištenje predstavlja pravo uvida u informacije iz arhivske građe, uz poštivanje utvrđenih pravila i uvjeta, i odnosi se na sve fizičke i pravne osobe, bez ikakve diskriminacije;

n) zaštićeni osobni podatci su podaci o osobi čijim bi se korištenjem ozbiljno ugrozila privatnost ili važan interes osoba, posebno život, zdravlje i tjelesni integritet, a koji su zaštićeni na temelju zakona, drugih propisa ili odluka nadležnih tijela;

o) mikrofilmiranje je snimanje i reproduciranje arhivske građe na mikrofilmsku traku radi zaštite, zamjene, dopune i kompletiranja arhivskih fondova i zbirki;

p) digitalizacija je prenošenje arhivske građe iz drugih oblika u elektronički oblik radi lakšeg pretraživanja, korištenja i objavljivanja i ne može zamijeniti mikrofilmiranje.

Članak 3.

(Arhivska građa)

(1) Arhivska građa je dobro kulturne baštine i kao takva je dio svjetske baštine i uživa posebnu zaštitu pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom i zakonom kojim se regulira zaštita kulturne baštine.

(2) Posebnu zaštitu uživa i registratorska građa iz koje se odabire arhivska građa pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom.

(3) Arhivska građa dostupna je javnosti pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe koji donosi ministar pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: ministar) na prijedlog Županijskog arhiva (u daljnjem tekstu: Arhiv).

(4) Registratorska i arhivska građa audio-vizualnog karaktera, odnosno, svi materijali pokretnih slika zabilježeni bilo kojim sredstvom i na bilo kojem mediju, s ili bez zvuka, s sposobnošću stvaranja dojma kretanja, te kinematografska djela kao materijal pokretnih slika bilo koje dužine, posebno umjetnička kinematografska djela, crtani i dokumentarni filmovi namijenjeni za prikazivanje u kinima, a u skladu sa principima iz Europske konvencije o zaštiti audiovizualne baštine podliježu svim mjerama zaštite, očuvanja i dostupnosti u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 4.

(Arhivska djelatnost)

Arhivska djelatnost je od posebnog interesa za Županiju.

Članak 5.
(Nedjeljivost arhivskog fonda)

(1) Arhivska i registratorska građa nastala u radu stvaratelja čini cjelinu i ne može se dijeliti.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, arhivska i registratorska građa može se spajati ili dijeliti u slučaju statusnih promjena stvaratelja i imatelja.

(3) Tijelo koje donosi odluku o podjeli ili spajanju arhivske i registratorske građe dužno je utvrditi stvaratelja i imatelja spojene ili odvojene registratorske i arhivske građe te obavijestiti Arhiv u roku od 30 dana.

Članak 6.
(Neotuđivost javne arhivske i registratorske građe)

Jedno od osnovnih načela arhivske djelatnosti je i princip neotuđivosti javne arhivske i registratorske građe, odnosno prelaska u privatno vlasništvo, prodaja, darivanje, odnosno otkup te građe u privatno vlasništvo.

Članak 7.
(Pravo prvokupa)

(1) Pravo prvokupa podrazumijeva ograničavanje prodaje arhivske i registratorske građe u privatnom vlasništvu.

(2) Prodaja privatne arhivske građe je ograničena na slučajeve utvrđene člankom 32. ovog Zakona.

Članak 8.
(Zaštita arhivske građe)

(1) Arhivska i registratorska građa zaštićena je na način utvrđen ovim Zakonom bez obzira na oblik vlasništva ili posjeda, odnosno kod koga se nalazi i je li registrirana ili evidentirana.

(2) Univerzalnost i obvezna zaštita podrazumijeva obvezu svih stvaratelja i imatelja na području Županije da zaštite arhivsku i registratorsku građu.

POGLAVLJE II. - JAVNA ARHIVSKA I REGISTRATORSKA GRAĐA

Članak 9.
(Javna arhivska i registratorska građa)

(1) Javna arhivska i registratorska građa je građa koja je nastala djelovanjem i radom tijela vlasti i drugih institucija, tijela jedinica lokalne samouprave, ustanova i javnih poduzeća, gospodarskih društava koja su nastala iz ranijih javnih poduzeća, udruge građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koja obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti.

(2) Stvaratelji javne arhivske i registratorske građe dužni su o svom osnivanju, te o promjeni statusa i organizacije obavijestiti nadležni arhiv radi davanja mišljenja o postupanju sa građom.

(3) Arhiv utvrđuje popis stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe na području svoga djelovanja.

(4) Javna arhivska i registratorska građa je neotuđiva.

Članak 10.

(Obveze stvaratelja i imatelja građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji registratorske građe dužni su čuvati građu od oštećenja, uništenja i nestajanja, sve dok se iz nje ne odabere arhivska građa.
- (2) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe:
 - a) vode evidenciju, sređuju i čuvaju građu u skladu sa ovim Zakonom i svojim općim aktom;
 - b) utvrđuju listu kategorija registratorske građe sa rokovima čuvanja na koju daje suglasnost Arhiv;
 - c) obavljaju godišnji odabir arhivske građe;
 - d) planiraju i provode mjere zaštite arhivske i registratorske građe;
 - e) osiguravaju dugotrajno čuvanje elektroničke arhivske građe, njeno održavanje, migriranje odnosno prebacivanje na nove nosače u propisanim formatima sve do predaje elektroničke arhivske građe Arhivu, a po pravilu kada baze podataka postanu zatvorene a elektronički dokumenti do kraja dovršeni;
 - f) vode Arhivsku knjigu i njen prijepis dostavljaju Arhivu;
 - g) omogućavaju Arhivu provjeru čuvanja i sredečnosti građe;
 - h) dostavljaju Arhivu potrebne podatke za evidencije koje Arhiv vodi;
 - i) osiguravaju odgovarajuće prostorije, opremu i kadar za čuvanje i zaštitu građe.
- (3) Ministar na prijedlog Arhiva donosi Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske i registratorske građe izvan Arhiva.

Članak 11.

(Stručna osposobljenost uposlenika stvaratelja arhivske i registratorske građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe dužni su odrediti odgovornu osobu za zaštitu arhivske i registratorske građe i radnika za rad sa arhivskom i registratorskom građom.
- (2) Djelatnici iz stavka (1) ovog članka moraju imati odgovarajuću stručnu spremu, stručni arhivistički ispit i ostale uvjete predviđene propisima.
- (3) Ministar na prijedlog Arhiva donosi Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika za rad s arhivskom i registratorskom građom kod stvaratelja i imatelja.

Članak 12.

(Predaja javne arhivske i registratorske građe stvaratelja i imatelja koji je prestao sa radom)

- (1) U slučaju da stvaratelj i imatelj javne arhivske i registratorske građe iz članka 9. stavak (1) ovog Zakona bude ukinut ili prestane s radom, tijelo koji je donijelo akt o ukidanju, odnosno o prestanku rada dužan je tu građu predati Arhivu u sređenom stanju.
- (2) Predaja građe, iz stavka (1) ovog članka, vrši se u roku od 60 dana od dana ukidanja i prestanka rada stvaratelja i imatelja građe.

Članak 13.

(Odabir arhivske građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji registratorske građe obvezni su da po isteku roka čuvanja određene vrste građe, iz nje odabiraju arhivsku građu, uz odobrenje Arhiva.
- (2) Vođenje arhivske knjige, čuvanje registratorske i arhivske građe, odabir arhivske građe i primopredaja arhivske građe između tijela uprave i službi za upravu i nadležnog arhiva uređuju se Pravilnikom o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorske i arhivske građe, odabiru i

primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva u Županiji Zapadnohercegovačkoj, kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

(3) Vođenje arhivske knjige, čuvanje registratorske i arhivske građe, odabir arhivske građe i primopredaja arhivske građe između drugih pravnih osoba i nadležnog arhiva uređuje se Pravilnikom o organiziranju i načinu vršenja arhivskih poslova u pravnim osobama u Županiji, koji donosi ministar na prijedlog Arhiva.

(4) Arhivska građa ne smije se uništiti ni u slučaju kada je mikrofilmirana ili reproducirana na neki drugi način.

Članak 14.

(Izdvajanje radi uništenja)

(1) Stvaratelj i imatelj registratorske građe, nakon odabira arhivske građe, može preostalu registratorsku građu kojoj je istekao rok čuvanja, uništiti ili predati gospodarskom društvu koje se bavi prikupljanjem i prometom otpadnih materijala.

(2) Prije uništenja ili predaje arhivske građe, iz stavka (1) ovog članka, stvaratelj ili imatelj registratorske građe dužan je podnijeti zahtjev Arhivu za pribavljanje suglasnosti radi uništenja ili predaje.

(3) Arhiv je dužan u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva odlučiti o podnijetom zahtjevu donošenjem rješenja.

(4) Gospodarsko društvo iz stavka (1) ovog članka ne smije preuzeti registratorsku građu radi uništenja ili preprodaje, bez rješenja Arhiva o danoj suglasnosti iz stavka (3) ovog članka.

Članak 15.

(Obveza stvaratelja i imatelja nakon odabira arhivske građe)

(1) Stvaratelji i imatelji registratorske građe nakon odabira arhivske građe:

- a) sređuju, čuvaju i održavaju arhivsku građu u sigurnom stanju;
- b) prijavljuju arhivsku građu Arhivu;
- c) omogućavaju korištenje arhivske građe u smislu odredbi ovog Zakona, prema uvjetima koji su zajednički utvrđeni između stvaratelja i imatelja i Arhiva;
- d) omogućavaju Arhivu pregled arhivske građe, poduzimanje mjera zaštite, stručnu obradu i kopiranje ove građe;
- e) planiraju i provode mjere zaštite arhivske građe;
- f) dostavljaju Arhivu potrebne podatke za evidencije koju vodi Arhiv.

(2) Arhivska građa evidentira se po jedinstvenoj metodologiji u skladu sa odredbama iz članka 13. ovog Zakona i jedinstvenim načelima i standardima koji se primjenjuju u arhivskoj djelatnosti.

Članak 16.

(Način prikupljanja)

Arhivska građa prikuplja se preuzimanjem, kupovinom, razmjenom, poklonom i nasljeđivanjem.

Članak 17.

(Rok predaje)

(1) Javna arhivska građa koja se nalazi kod stvaratelja i imatelja predaje se Arhivu po isteku 30 godina od njenog nastanka.

(2) Iznimno, stvaratelj i imatelj arhivske građe iz stavka (1) ovog članka i Arhiv, sporazumno mogu odrediti i drugi rok predaje.

(3) Obveza predaje iz stavka (1) ovog članka odnosi se i na predaju arhivske građe koja sadrži osobne podatke, tajne podatke u skladu s zakonom ili općim propisima o čuvanju tajnosti i koja je nastala u radu službi sigurnosti s kojih je skinut stupanj povjerljivosti.

(4) Prilikom predaje arhivske građe iz stavka (3) ovog članka obvezno se u popisu određuje građa koja će biti dostupna i rok dostupnosti za javnost.

Članak 18.

(Uvjeti predaje)

(1) Arhivska građa predaje se u originalu, sređena, označena, popisana, tehnički opremljena u organskim cjelinama, a u skladu s člankom 13. stavak (2) i (3) ovog Zakona.

(2) Arhiv može preuzeti građu i ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka, ako je to nužno radi zaštite i spašavanja arhivske građe od oštećenja i uništenja.

(3) Uvjeti i način primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva uređuju se Pravilnikom o uvjetima i načinu primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

Članak 19.

(Troškovi predaje)

Troškove predaje odabrane arhivske građe snosi predavatelj arhivske građe.

Članak 20.

(Predaja posebne građe)

(1) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe u okviru poslova iz članka 15. ovog Zakona dužni su arhivsku i registratorsku građu, koja je nastala u periodu od 06. travnja 1941. do 15. svibnja 1945. godine i u periodu od 06. travnja 1992. godine do 23. prosinca 1995. godine predati Arhivu.

(2) Arhivska građa koja je u državnom vlasništvu, a nalazi se kod građanske – pravne ili fizičke osobe, obvezno se predaje Arhivu.

Članak 21.

(Pravo korištenja)

Pravo na korištenje javne arhivske građe koja se čuva u Arhivu imaju svi korisnici pod jednakim uvjetima.

Članak 22.

(Rokovi dostupnosti)

(1) Arhivska građa može se koristiti u službene, kulturne, znanstveno istraživačke svrhe, potrebe objavljivanja, nastave, izložbene svrhe, ostvarivanje ili zaštitu osobnih prava i druge društvene potrebe.

(2) Javna arhivska građa dostupna je za korištenje nakon isteka roka od 30 godina od dana nastanka.

(3) Javna arhivska građa dostupna je za korištenje i prije isteka roka od 30 godina od njenog nastanka, ako to odobri njen stvaratelj.

(4) Javna arhivska i registratorska građa koja sadrži podatke koji se odnose na obranu zemlje, nacionalnu sigurnost, unutarnje poslove i rad političkih organizacija, kao i na gospodarske i druge interese države, čijim bi objavljivanjem mogla nastupiti šteta po državne interese i nacionalnu sigurnost, dostupna je za korištenje po isteku roka od 50 godina od dana nastanka, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

(5) Javna arhivska građa koja sadrži podatke o osobnim podacima (matične knjige, osobni dosje, povijest bolesti i medicinska dokumentacija, porezna, financijska i sudska

dokumentacija), dostupna je za korištenje nakon isteka roka od 70 godina od dana nastanka, odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se odnosi.

(6) Javna arhivska građa iz stavka (1) ovog članka može se koristiti i prije isteka utvrđenog roka ako za to da pristanak osoba na koju se odnosi ili njegovi zakonski nasljednici, odnosno pravni zastupnik, poslije smrti osobe ili osoba koja ima zakonom zaštićeni interes.

(7) Prilikom predaje javne arhivske građe iz stavka (3) i (4) ovog članka, primopredajnim zapisnikom se utvrđuje rok dostupnosti za njeno korištenje.

Članak 23.

(Posebni uvjeti korištenja)

(1) Ako znanstveno-istraživačke potrebe zahtijevaju korištenje arhivske građe prije isteka predviđenog roka, Arhiv može odobriti korištenje te građe, iako se nisu stekli uvjeti iz članka 22. ovog Zakona, na način i pod uvjetima da osigura zaštitu javnih interesa, odnosno privatnosti, prava i interesa trećih osoba, u skladu sa propisom o zaštiti osobnih podataka.

(2) Javnu arhivsku građu mogu koristiti bez ograničenja stvaratelji čijim je radom ta građa nastala, za svrhe zbog kojih je nastala, odnosno kojima je služila.

(3) Javna arhivska građa koja nije sređena se ne izdaje na korištenje.

(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, nesređena arhivska građa može se dati na korištenje za znanstveno-istraživačke svrhe na način propisan za korištenje javne arhivske građe.

Članak 24.

(Davanje na korištenje)

(1) Na korištenje se daju mikrofilmirane ili digitalne kopije javne arhivske građe.

(2) Ako se arhivska građa koristi u službene svrhe Arhiv po pravilu daje ovjerene preslike dokumenata.

(3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovog članka, na korištenje se mogu dati originalni dokumenti, ali na određeno vrijeme i pod uvjetom da se na trošak državnog tijela, kome su neophodni, urade zaštitne preslike.

(4) Iznimno od odredbe stavka (2) ovog članka, na korištenje će se dati originalna javna arhivska građa iako postoje preslike te građe, ako to zahtijeva znanstvena metoda rada.

(5) Javna arhivska građa može se koristiti i izvan Arhiva radi izlaganja na izložbama, pod uvjetom da je osigurana i uz obveznu izradu zaštitne preslike o trošku organizatora izložbe.

(6) Arhiv daje suglasnost za privremeno iznošenje u inozemstvo javne arhivske građe od značaja za Županiju radi izlaganja, ekspertize ili provođenja mjera tehničke zaštite, uz određivanje roka u kojem javna arhivska građa mora biti vraćena u zemlju.

(7) Prije iznošenja javne arhivske građe iz zemlje obvezna je izrada zaštitne preslike.

Članak 25.

(Razmjena arhivske građe)

(1) Arhivi mogu međusobno vršiti razmjenu arhivske građe u svrhu popunjavanja svojih fondova i zbirki.

(2) Razmjena originalne arhivske građe s drugim županijama, entitetom i inozemstvom može se vršiti samo uz odobrenje Vlade Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada Županije).

(3) Arhivska građa snimljena u arhivima na području Bosne i Hercegovine i u stranim arhivima, a odnosi se na područje Županije, čuva se u Arhivu.

Članak 26.

(Odobrenje za korištenje)

- (1) Korištenje javne arhivske građe u Arhivu je besplatno.
- (2) Za izradu preslika ili prijepisa javne arhivske građe Arhivu se uplaćuje određena naknada utvrđena Odlukom o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva koju donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva.
- (3) Za umnožavanje ili objavljivanje dokumenata iz javne arhivske građe potrebna je posebna dozvola Arhiva, uz uplatu određene naknade koja je utvrđena odlukom, iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Odobrenje za korištenje javne arhivske građe daje Arhiv u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (5) Ako Arhiv odbije zahtjev dužan je donijeti posebno rješenje.
- (6) Žalba na rješenje, iz stavka (5) ovog članka, podnosi se Ministarstvu pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

POGLAVLJE III. - PRIVATNA ARHIVSKA GRAĐA

Članak 27.

(Privatna arhivska građa)

- (1) Privatnom arhivskom građom smatra se građa koja je nastala djelovanjem i radom pravnih i fizičkih osoba koje ne obavljaju javnu službu ili im nisu povjerene javne ovlasti a u privatnom je vlasništvu, a od značaja je za Županiju.
- (2) Na stvaratelje i imatelje privatne arhivske građe primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na stvaratelje i imatelje javne arhivske građe, osim ako odredbama ovog ili drugog zakona nije drugačije određeno.

Članak 28.

(Evidencija privatne arhivske građe)

- (1) Arhiv vodi evidenciju privatne arhivske građe za koju utvrdi da je od značaja za Županiju.
- (2) Evidencija sadrži podatke koji su potrebni za odgovarajuću ocjenu građe:
 - a) naziv i sjedište, ime i prezime i prebivalište odgovorne osobe, odnosno ime i prezime i prebivalište vlasnika,
 - b) osnovni podaci o stvaratelju arhivske građe,
 - c) kratki opis sadržaja, vremenski raspon i količina građe.

Članak 29.

(Obveze imatelja privatne arhivske građe)

- (1) Imatelj privatne arhivske građe koji po bilo kojem osnovu čuva arhivsku građu dužan je:
 - a) obavijestiti nadležni arhiv o posjedovanju arhivske građe;
 - b) poduzimati potrebne mjere za sigurno čuvanje i zaštitu arhivske građe;
 - c) srediti arhivsku građu i izraditi popis te građe;
 - d) dopustiti ovlaštenoj osobi nadležnog arhiva pregled arhivske građe i provođenje zaštitnog snimanja.
- (2) Kad imatelj privatne arhivske građe nije u mogućnosti da sredi građu i izradi popis, nadležni arhiv će to uraditi o trošku imatelja.

Članak 30.

(Nalaganje mjera nesavjesnom imatelju privatne arhivske građe)

(1) Ako imatelj privatne arhivske građe nestručno, nemarno i nesavjesno čuva arhivsku građu, uslijed čega postoji opasnost da ona bude uništena ili oštećena, nadležni arhiv će mu pismeno naložiti poduzimanje određenih mjera za zaštitu, čuvanje i stručno održavanje arhivske građe.

(2) Ako imatelj privatne arhivske građe u određenom roku ne poduzme mjere iz stavka (1) ovog članka, Arhiv će o trošku imatelja privatne arhivske građe privremeno preuzeti arhivsku građu i zaštititi je od uništenja, dok se ne osiguraju potrebni uvjeti.

Članak 31.

(Dostupnost privatne arhivske građe predate arhivu)

(1) Na stvaratelja i imatelja privatne arhivske građe primjenjuju se odredbe ovog Zakona o korištenju javne arhivske građe.

(2) Privatna arhivska građa koja predajom, darovanjem ili kupnjom postane posjed nadležnog arhiva dostupna je za korištenje pod uvjetima i na način koji vrijedi za javnu arhivsku građu, ako zapisnikom o primopredaji ili ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 32.

(Pravo prvokupa privatne arhivske građe)

(1) Vlasnik privatne arhivske građe ima pravo predati, darovati ili prodati arhivsku građu nadležnom arhivu, drugoj pravnoj ili privatnoj osobi.

(2) Pravo prvokupa privatne arhivske građe ima Arhiv.

(3) Vlasnik privatne arhivske građe koji namjerava tu građu prodati, dužan je ponuditi Arhivu i obavijestiti ga o uvjetima prodaje.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovog članka, Arhiv je dužan u roku od 60 dana obavijestiti vlasnika arhivske građe prihvaća li ponudu, a ako u ovom roku vlasnik arhivske građe ne bude obaviješten smatrat će se da ponuda nije prihvaćena.

(5) Ako imatelj ili vlasnik privatne arhivske građe postupi protivno odredbama iz stavka (3) ovog članka, nadležni arhiv ima pravo podnijeti tužbu nadležnom sudu i traži poništenje ugovora o kupoprodaji.

(6) Zaposlenici arhiva ne mogu za sebe niti za druge osobe pribavljati arhivsku građu.

(7) Arhivsku građu u privatnom vlasništvu druga pravna i fizička osoba ne može prodati, niti na drugi način ustupiti stranom državljaninu.

Članak 33.

(Odobrenje za iznošenje iz zemlje privatne arhivske građe)

(1) Privatna arhivska građa može se uz odobrenje Arhiva, privremeno iznositi u inozemstvo u svrhu izlaganja, ekspertize i slično.

(2) Kada se radi o privatnoj arhivskoj građi od posebnog značaja za Županiju, za njeno privremeno iznošenje neophodno je odobrenje Arhiva.

(3) U odobrenju iz stavka (1) ovog članka određuju se uvjeti čuvanja i rok u kome se privatna arhivska građa mora vratiti u zemlju.

POGLAVLJE IV. - ORGANIZACIJA ARHIVSKE DJELATNOSTI

Članak 34.

(Vrste Arhiva)

- (1) Arhivi se mogu osnovati kao javni, specijalizirani i privatni.
- (2) Arhivsku djelatnost na području Županije obavlja Arhiv.
- (3) Za obavljanje arhivske djelatnosti, jedinice lokalne samouprave s područja Županije, mogu osnovati svoje arhive.
- (4) Određene poslove arhivske djelatnosti mogu obavljati specijalizirani ili privatni arhivi koje može osnovati pravna i fizička osoba.

Članak 35.

(Uvjeti za osnivanje arhiva)

- (1) Arhiv iz članka 34. stavak (3) i (4) ovog Zakona se može osnovati i početi sa radom, odnosno obavljati arhivsku djelatnost ako su ispunjeni i posebni uvjeti, i to:
 - a) osigurane prostorije i oprema za smještaj i obradu arhivske građe;
 - b) osiguran potreban broj djelatnika za obavljanje stručnih poslova u arhivu;
 - c) osigurana novčana sredstva za osnivanje i početak rada arhiva;
 - d) osigurani tehničko-zaštitni uvjeti za čuvanje arhivske građe.
- (2) Arhiv može početi s radom odnosno obavljati arhivsku djelatnost kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Zahtjev za utvrđivanje postojanja uvjeta za početak rada arhiva podnosi osnivaatelj na čijem će području biti sjedište arhiva.
- (4) Uvjeti iz stavka (1) ovog članka uređuju se Pravilnikom o uvjetima za osnivanje i početak rada arhiva kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

Članak 36.

(Matični poslovi arhiva)

- (1) Arhiv kao matični arhiv u Županiji obavlja arhivsku djelatnost u odnosu na arhivsku i registratursku građu koja nastaje radom tijela vlasti i županijskih tijela uprave i županijskih upravnih organizacija, odnosno drugih županijskih institucija, gradskog i općinskog vijeća, gradonačelnika i općinskih načelnika, gradskih i općinskih službi za upravu i drugih gradskih i općinskih institucija, udruge građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koja su organizirana na razini Županije, grada i općine.
- (2) U obavljanju matičnih poslova iz članka 39. ovog Zakona, Arhiv će surađivati s drugim arhivima na području Bosne i Hercegovine.
- (3) Arhivi jedinica lokalne samouprave čuvaju, štite, obrađuju i koriste arhivsku i registratursku građu tijela lokalne samouprave ukoliko odlukom gradskog ili općinskog vijeća ti poslovi nisu povjereni Arhivu.
- (4) Specijalizirani i privatni arhivi mogu prikupljati i čuvati arhivsku i registratursku građu nastalu radom svojih osnivaatelja i drugih pravnih i fizičkih osoba i o tome dostavljaju podatke Arhivu.
- (5) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na obveze javnih arhiva odnose se i na specijalizirane i privatne arhive.

Članak 37.

(Nadležnost arhiva)

- (1) Arhivi obavljaju sljedeće poslove:
 - a) vrše stručni nadzor nad čuvanjem i zaštitom arhivske i registraturske građe;

- b) nalažu stvaratelju i imatelju arhivske i registratorske građe da u određenom roku poduzme mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka i oštećenja na arhivskoj i registratorskoj građi;
- c) vrše stručni nadzor nad odabirom arhivske građe iz registratorske građe;
- d) vode evidenciju o stvarateljima i imateljima arhivske i registratorske građe kao i o arhivskoj i registratorskoj građi;
- e) pružaju stručnu pomoć stvaratelju i imatelju arhivske i registratorske građe;
- f) vode knjige ulaznog inventara i druge evidencije o fondovima, zbirkama i knjižničnim jedinicama (knjižnog fonda) koje Arhiv posjeduje;
- g) stručno sređuju i obrađuju arhivsku građu fondova i zbirke koje posjeduju po jedinstvenim arhivističkim principima i standardima;
- h) poduzimaju tehničke i tehnološke mjere zaštite arhivske građe sa naročitim naglaskom na tehničko-tehnološku zaštitu (skeniranje i mikrofilmiranje, restauracija, konzervacija) arhivskih fondova i zbirke koji su proglašeni nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, a za čiju zaštitu se osiguravaju sredstva iz Proračuna Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Županije, gradova i općina sa područja Županije;
- i) vrše istraživanja u svrhu kompletiranja arhivske građe svojih fondova i zbirke kao i knjižničnih jedinica (knjižnog fonda);
- j) na zahtjev zainteresiranih pravnih i fizičkih osoba izdaju uvjerenja, potvrde, ovjerene prijepise, fotokopije i druge zvanične isprave o činjenicama koje su sadržane u arhivskoj građi koju čuvaju u skladu sa zakonom kojim je uređen upravni postupak;
- k) objavljuju arhivsku građu, izdaju publikacije i stručne časopise o toj građi;
- l) organiziraju predavanja, izložbe, simpozije i druge oblike kulturno obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti;
- m) vrše edukaciju i stručno usavršavanje stručnog kadra kod stvaratelja i imatelja arhivske i registratorske građe;
- n) vrše i druge poslove sukladno ovom Zakonu i podzakonskim propisima iz područja arhivske djelatnosti.

Članak 38.

(Znanstveno-istraživački rad)

Arhiv se bavi znanstveno-istraživačkim radom u skladu s ovim Zakonom i propisima o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti.

Članak 39.

(Matičnost arhiva)

- (1) Arhiv obavlja matične poslove arhivske djelatnosti na području Županije i to:
 - a) vodi evidenciju o arhivima koji su u njegovoj nadležnosti;
 - b) vrši stručni nadzor nad radom arhiva;
 - c) vrši stručno obrazovanje, usavršavanje uposlenika arhivske službe i stručno osposobljavanje stvaratelja i imatelja arhivske i registratorske građe;
 - d) prati i proučava stanje u arhivskoj djelatnosti, priprema informativno analitičke materijale i predlaže mjere za daljnji razvoj i unapređenje djelatnosti;
 - e) bavi se znanstveno-istraživačkim radom iz oblasti arhivske djelatnosti i objavljuje rezultate tog rada;
 - f) sudjeluje u kreiranju i razvoju elektroničkih sustava za upravljanje dokumentima kod stvaratelja i imatelja registratorske građe, u cilju postizanja integriteta sustava

i zadovoljenja stručnih normi i standarda u kojima se arhiviraju dokumenti nastali u njemu,

- g) donosi preporuke za stvaratelje elektroničkih dokumenata, za preuzimanje elektroničkih dokumenata u arhive, njihovu zaštitu, čuvanje i pristup;
- h) organizira i koordinira razmjenu iskustava i suradnju sa arhivima, na području Bosne i Hercegovine i međunarodnu suradnju;
- i) izrađuje uputstva i normative za stručne poslove u arhivima i kod stvaratelja i imatelja arhivske građe;
- j) mikrofilmira i digitalizira arhivsku građu od posebnog značaja za Županiju radi njene zaštite.

(2) Poslovi arhivske djelatnosti od posebnog značaja za Županiju koje obavlja Arhiv su poslovi iz članka 37. stavak (1) ovog Zakona i stavka (1) ovog članka.

Članak 40.

(Prestanak rada arhiva)

(1) Osnivač može ukinuti arhiv ako ne izvršava poslove radi kojih je osnovan ili ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Kada Ministarstvo utvrdi da arhiv ne ispunjava uvjete za rad koji su propisani, odredit će rok u kojem je osnivač dužan otkloniti utvrđene nedostatke.

(3) Ukoliko nedostaci, iz stavka (2) ovog članka, ne budu otklonjeni u određenom roku, Ministarstvo će naložiti osnivaču ukidanje arhiva.

(4) Tijelo koji donosi akt o ukidanju arhiva dužno je poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu arhivske i registratorske građe tog arhiva.

Članak 41.

(Financiranje rada arhiva)

Sredstva za rad Arhiva osigurava njihov osnivač.

Članak 42.

(Stručna zvanja)

(1) Na arhivskim poslovima u Arhivu i drugim arhivima osnovanim u skladu sa ovim Zakonom, može raditi uposlenik koji ima odgovarajući stupanj i vrstu školske spreme, stručni arhivistički ispit i radni staž utvrđen Pravilnikom arhiva kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo arhiva u skladu sa radnim zakonodavstvom.

(2) Stručne poslove u arhivima obavlja stručno osoblje u zvanjima: arhivski manipulant, arhivski tehničar, viši arhivski tehničar, mlađi arhivist, arhivist, viši arhivist i arhivski savjetnik, kao i njima odgovarajuće osoblje u konzervatorskoj i restauratorskoj struci, reprografiji i mikrografiji, te zaštiti audiovizualne i filmske arhivske građe.

(3) Stručna zvanja, uvjeti i način stjecanja stručnih zvanja iz stavka (2) ovog članka uređuju se Uredbom o stručnim zvanjima, uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti koju donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva.

POGLAVLJE V. - NADZOR I KAZNE ODREDBE

Članak 43.

(Nadzor nad provedbom ovog Zakona, upravni nadzor i stručni nadzor).

(1) Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu i upravni nadzor nad radom Arhiva obavlja Ministarstvo.

(2) Stručni nadzor nad radom arhiva jedinica lokalne samouprave, privatnih i specijaliziranih arhiva obavlja Arhiv.

Članak 44.

(Novčane kazne za prekršaje imatelja i stvaratelja arhivske građe)

(1) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj imatelj i stvaratelj ako:

- a) otuđi arhivsku i registratursku građu u vlasništvu Županije pravnoj i fizičkoj osobi (članak 9. stavak (4));
- b) ne vodi evidenciju, ne sređuje, ne čuva i ne održava arhivsku i registratursku građu u osiguranom stanju (članak 10. stavak (2) točka a);
- c) ne utvrdi listu kategorija registraturske građe sa rokovima čuvanja i ne pribavi suglasnost nadležnog arhiva (članak 10. stavak (2) točka b);
- d) ne vrši godišnji odabir arhivske građe (članak 10. stavak (2) točka c);
- e) ne planira i ne provodi mjere zaštite arhivske i registraturske građe (članak 10. stavak (2) točka d);
- f) ne osigurava dugotrajno čuvanje elektroničke arhivske građe, njeno održavanje, migriranje odnosno prebacivanje na nove nosače u propisanim formatima sve do predaje elektroničke arhivske građe Arhivu, a po pravilu kada baze podataka postanu zatvorene, a elektronički dokumenti do kraja dovršeni (članak 10. stavak (2) točka e);
- g) ne omogući nadležnom arhivu pregled arhivske građe i poduzimanje mjera zaštite arhivske građe kao i stručnu obradu i umnožavanje ove građe (članak 10. stavak (2) točka g);
- h) ne dostavi nadležnom arhivu potrebne podatke za evidencije koje arhiv vodi (članak 10. stavak (2) točka h);
- i) kao stečajni, odnosno likvidacijski upravnik ne izvrši predaju odabrane, sređene i popisane javne arhivske građe u skladu s dogovorom s nadležnim arhivom, a najkasnije u roku od 60 dana od dana ukidanja odnosno prestanka s radom pravne osobe (članak 12. stavak (1) i (2));
- j) u utvrđenom roku ne preda nadležnom arhivu arhivsku i registratursku građu koja je nastala u periodu od 6. travnja 1941. godine do 15. svibnja 1945. godine i u periodu od 6. travnja 1992. godine do 23. prosinca 1995. godine (članak 20. stavak (1)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba stvaratelj i imatelj građe novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 300,00 do 1.000,00 KM.

Članak 45.

(Novčane kazne za prekršaj drugih pravnih osoba)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj druga pravna osoba ako:

- a) ne obavijesti nadležni arhiv o posjedovanju arhivske građe i ne dostavi mu potrebne podatke za evidenciju (članak 29. stavak (1) točka a);
- b) ne ponudi Arhivu arhivsku građu koju namjerava prodati (članak 32. stavak (3));
- c) proda arhivsku građu u privatnom vlasništvu stranom državljaninu (članak 32. stavak (6));
- d) ukoliko imatelj, odnosno vlasnik privatne arhivske građe iznese ili izveze u inozemstvo arhivsku građu bez odobrenja (članak 33. stavak (2)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 200,00 do 700,00 KM.

Članak 46.

(Novčane kazne za prekršaj arhiva)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj Arhiv, odnosno arhivi ako:

- a) bez prethodne suglasnosti Arhiva iznese u inozemstvo arhivsku građu od posebnog interesa za Županiju (članak 24. stavak (6));
- b) vrši razmjenu originalne arhivske građe sa drugim županijama, entitetom i inozemstvom bez odobrenja Vlade Županije (članak 25. stavak (2));
- c) počne rad odnosno obavlja arhivsku djelatnost, a da Ministarstvo nije utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za početak rada arhiva, odnosno za vršenje arhivske djelatnosti (članak 35. stavak (2)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u arhivima, odnosno u Arhivu novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

POGLAVLJE VI. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

(Rok za donošenje podzakonskih propisa)

(1) Vlada će na prijedlog Arhiva u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Uredbu o stručnim zvanjima, uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti (članak 42. stavak (3));
- b) Odluku o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva (članak 26. stavak (2)).

(2) Ministar će na prijedlog Arhiva u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe (članak 3. stavak (3));
- b) Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske i registratorske građe izvan Arhiva (članak 10. stavak (3));
- c) Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika za rad s arhivskom i registratorskom građom kod stvaratelja i imatelja (članak 11. stavak (3));
- d) Pravilnik o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorske i arhivske građe, odabiru i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva u Županiji Zapadnohercegovačkoj (članak 13. stavak (2));
- e) Pravilnik o organiziranju i načinu vršenja arhivskih poslova u pravnim osobama u Županiji Zapadnohercegovačkoj (članak 13. stavak (3));
- f) Pravilnik o uvjetima i načinu primopredaje arhivske građe između imatelja i Arhiva (članak 18. stavak (3)),
- g) Pravilnik o uvjetima za osnivanje i početak rada arhiva (članak 35. stavak (4)).

Članak 48.

(Primjena postojećih podzakonskih propisa)

Do stupanja na snagu podzakonskih propisa iz članka 47. ovog Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona, primjenjivat će se:

- a) Uredba o uvjetima i načinu polaganja arhivističkog ispita („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/09);
- b) Uredba o načinu primopredaje arhivske građe („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- c) Uredba o zaštiti arhivske građe izvan Županijskog arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- d) Uredba o odabiru arhivske građe iz registraturskog materijala („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- e) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/25);
- f) Odluka o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/07);
- g) Napatuk o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturskog materijala, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 15/00).

Članak 49.

(Rok zadržavanja arhivske građe privatiziranih pravnih osoba)

(1) Privatna i druga poduzeća i ustanove, nastale privatizacijom, koja su do privatizacije bila društveno, odnosno državno vlasništvo, mogu arhivsku građu koja je preuzeta privatizacijom, a potrebno im je u obavljanju njihove osnovne djelatnosti, zadržati najduže deset godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je izvršena privatizacija.

(2) Pravne osobe iz stavka (1) ovog članka dužne su arhivsku građu osigurati od uništenja i oštećenja, te su arhivsku građu po isteku predviđenog roka dužne u sređenom stanju i popisano predati nadležnom državnom arhivu.

(3) Ukoliko arhiv nije u mogućnosti preuzeti arhivsku građu, pravna osoba arhivsku građu je dužna i dalje čuvati u sređenom stanju.

(4) Na dijelove arhivske građe koji su i nakon isteka roka iz stavka (1) ovog članka potrebni za obavljanje djelatnosti, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o predaji javne arhivske građe.

(5) Građu, iz stavka (4) ovog članka, izuzetu od predaje, vlasnik je dužan popisati i popis predati Arhivu.

(6) Vlasnik pravne osobe iz stavka (1) ovog članka i Arhiv sklapaju ugovor o predaji građe. U ugovoru se može ograničiti pravo korištenja predane arhivske građe, ako postoji opravdan razlog za sumnju da bi njegovim korištenjem vlasniku bila nanesena šteta.

Članak 50.

(Rok za predaju arhivske i registraturske građe)

Stvaratelji i imatelji arhivske i registraturske građe dužni su arhivsku i registratursku građu iz članka 20. ovog Zakona predati Arhivu, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 51.

(Rok za usklađivanje općih akata Arhiva)

Arhiv je dužan uskladiti svoje opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 52.

(Prestanak važenja ranijeg Zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 18/99 i 9/06).

Članak 53.

(Započeti postupci)

Započeti postupci prije stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se sukladno odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 54.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

Broj:
Široki Brijeg, _____ 2025.

Predsjednik Skupštine
Ivan Jelčić

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni temelj za donošenje Zakona o arhivskoj djelatnosti sadržan je u odredbama članka 15. točka g) i e) i članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj:10/03).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analiza sadašnjeg stanja

Važeći Zakon o arhivskoj građi je donesen 1999. godine i doživio je samo jednu izmjenu i dopunu 2006. godine. Zakona je potrebno unaprijediti u gotovo svim segmentima, odnosno izvršiti usuglašavanje sa međunarodnim, tj. europskim standardima, a u konkretnom slučaju sa Europskom konvencijom o zaštiti audiovizualne baštine (Strasbourg 8. studenog 2001. godine, „Službeni glasnik BiH“, broj: 4/11).

Važeći Zakon ne uređuje veoma važna pitanja koja se odnose na arhivsku građu u elektroničkom obliku, odnosno obveze stvaratelja elektroničkih dokumenata. Također je potrebno preciznije urediti područje koje se odnosi na arhivsku i registratursku građu nastalu u radu stvaratelja ili imatelja koji su prestali sa radom; obveze stvaratelja privatne arhivske građe; arhivsku građu kod privatnih pravnih osoba koja su do postupka privatizacije bila društvena ili državna i brojna druga pitanja. Polazeći od značaja arhivske građe, ne samo za povijest, znanost i kulturu već i za zadovoljavanje potreba građana koji na osnovu podataka iz arhivske građe ostvaruju određena prava, nužno je kvalitetno uređivanje ove materije u cilju očuvanja ovog kulturnog dobra.

Problemi koje zakon treba da riješi

Imajući u vidu na to da većina arhiva svoju djelatnost obavlja u veoma teškim uvjetima, sa neadekvatnim prostorom za smještaj arhivske građe, sa nedostatkom stručnog kadra, zastarjelom opremom i problemima financiranja, donošenje novog Zakona o arhivskoj djelatnosti će se osigurati neophodni pravni temelji za obavljanje djelatnosti zaštite arhivske građe.

Nadalje, dosadašnja zakonska regulativa nije na adekvatan način uredila materiju koja se odnosi na elektronički dokument, od njegovog stvaranja do konačnog arhiviranja u ustanovama zaštite, nije riješila standardizaciju u oblasti informacijskih sustava sa stanovišta zahtjeva za upravljanje dokumentima, pri čemu se mora imati u vidu problem ograničene trajnosti medija za čuvanje, različitost formata dokumenata, zastarijevanje hardvera i neprestani razvoj aplikacija potrebnih za njihovu čitljivost, kao i brzi napredak tehnologije, što su razlozi koji ne dozvoljavaju uspostavljanje definitivnih tehničkih standarda za arhiviranje elektroničkih dokumenata i pratećih metapodataka koji opisuju kontekst njihovog stvaranja, kao i postojanje veza sa drugim elektroničkim dokumentima na papirnoj ili analognoj osnovi.

Ciljevi donošenja zakona

1. Osiguranje potpune zaštite i očuvanje arhivske građe, bez obzira na oblik u kojem nastaje i na vlasničku strukturu stvaratelja i imatelja takve građe, kao i prethodnu zaštitu registratorske građe kod pravnih i fizičkih osoba jedan je od osnovnih ciljeva koji će se postići donošenjem ovog Zakona.

Kvalitetno uređivanje ove materije će utjecati i na razvoj svijesti o važnosti očuvanja arhivske građe za buduće generacije, odnosno svijesti da se najvažniji dokumenti moraju adekvatno zaštititi od uništenja, a polazeći od značaja ove vrste dokumenata za znanost i kulturu, kao i za građane koji na temelju podataka iz arhivske građe ostvaruju određena prava.

2. Zakon treba da zaokruži pravnu regulativu koja se odnosi na elektronički arhivsku građu koja nastaje kod pravnih i fizičkih osoba, bilo koje vlasničke strukture i to na način koji će garantirati njeno preživljavanje kroz vrijeme, s naglaskom na principe, postupke i standarde (nacionalne i međunarodne) kojih se treba pridržavati u postupanju sa takvom građom.

3. Stvaranje zakonskih pretpostavki za kvalitetan rad arhiva kako bi mogli sakupljati svu arhivsku građu sa područja svoje nadležnosti, registratorski je sređivati, arhivistički obraditi, digitalizirati, oštećenu građu liječiti i mikrofilmirati, odnosno kako bi mogli obavljati svoju temeljnu djelatnost, na kvalitetan način.

4. Stvaranje zakonskih pretpostavki za osiguranje kvalitetnog financiranja arhiva kroz precizno utvrđivanje obaveza osnivača arhiva.

5. Unapređenje stručnog usavršavanja kadrova u arhivskoj struci.

III. OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA RJEŠENJA

Ovim Zakonom uređuje se sustav zaštite arhivske građe kao kulturnog dobra, sređivanje i obrada, uvjeti i način korištenja; organizacija, nadležnost i djelatnost arhiva i arhivske službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Poglavlje I. - Opće odredbe (članak 1-8) definirani su: predmet zakona; značenje pojmova; arhivska građa; arhivska djelatnost; nedjeljivost arhivskog fonda; neotuđivost javne arhivske i registratorske građe; pravo prvokupa i zaštita arhivske građe.

Poglavlje II. - Javna arhivska i registratorska građa (članak 9-26) uređena su pitanja javne arhivske i registratorske građe i njena zaštita; obveze stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe; posebne obveze stvaratelja i imatelja; obveze stvaratelja i imatelja privatne arhivske građe; stručna osposobljenost uposlenika; odabir arhivske građe; nadležnost i obveze arhiva, dostupnost i korištenje javne arhivske građe u arhivima; razmjena arhivske građe.

Potrebno je istaći da su odredbama članka 10. stavak (2) točka e) predviđene i obveze stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe u elektroničkom obliku i po prvi put uređene ovim Zakonom naročito zbog značaja očuvanja arhivske građe u elektroničkom obliku.

Članak 11. precizno regulira pitanje stručnog osoblja kod stvaratelja i imatelja arhivske i

registratorske građe kao i uvjete za obavljanje tih poslova.

Odredbama članka 12. regulirana je obveza predaje javne arhivske i registratorske građe stvaratelja i imatelja koji je prestao sa radom.

Odredbe članka 14. uređuju pravila koja primjenjuju stvaratelji i imatelji javne arhivske i registratorske građe prilikom uništavanja registratorske građe kojoj je istekao rok čuvanja. Registratorska građa kojoj je istekao rok čuvanja uništava se uz pismeno odobrenje nadležnog javnog arhiva. Važno je naglasiti da se izvorna arhivska građa ne smije uništiti ni u slučaju kada je mikrofilmirana ili reproducirana na neki drugi način.

Odredbama članka 16.-20. regulirana je predaja javne arhivske građe.

Osnovno pravilo je da se sređena i popisana javna arhivska građa predaje na čuvanje nadležnom javnom arhivu u rokovima do 30 godina od dana njenog nastanka.

Ovdje je važno naglasiti da stvaratelj, odnosno imatelj koji predaje javnu arhivsku građu, daje nadležnom arhivu preporuku o uvjetima njenog korištenja i o rokovima dostupnosti, o čemu se sačinjava zapisnik.

Dostupnost arhivske građe i uvjeti korištenja obrađeni su odredbama članka 21.-26.

Osnovni princip, kada je u pitanju dostupnost i korištenje arhivske građe u arhivima, je sadržan u odredbi predloženog članka 21. koja glasi:

“Pravo na korištenje javne arhivske građe koja se čuva u Arhivu imaju svi korisnici pod jednakim uvjetima”.

Predloženim odredbama članka 22. su predviđeni rokovi dostupnosti arhivske građe koji iznose 30 godina od dana njenog nastanka, odnosno 50 godina od dana nastanka javne arhivske građe koja sadrže podatke koji se odnose na obranu zemlje i nacionalnu sigurnost, kao i na gospodarske i druge interese čijim bi objavljivanjem mogla da nastupi šteta po državne interese ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Predloženi članak 22. sadrži odredbe o dostupnosti „posebnih vrsta“ arhivske građe (arhivska građa koja sadrži osobne podatke i arhivska građa koja je nastala u radu službi sigurnosti).

Izuzeci od posebnih odredaba o korištenju arhivske građe, odnosno uvjeti pod kojima arhiv može da odobri korištenje građe prije roka dospelosti predviđeni su člankom 23. prijedloga Zakona. Zakon precizno regulira pravila i iznimke od pravila kada je u pitanju davanje na korištenje arhivske građe, pa je kao osnovno pravilo utvrđeno da se na korištenje daju mikrofilmirane ili digitalne preslike javne arhivske građe a iznimno, na korištenje će se dati originalna javna arhivska građa, iako postoje preslike te građe, ako to zahtijeva znanstvena metoda rada (članak 24).

Članak 25. regulira pitanja razmjene arhivske građe koja se može vršiti između arhiva uz odobrenje Vlade.

Korištenje javne arhivske građe i informativnih sredstava u arhivima je besplatno, s tim da korisnik ima pravo da traži izradu preslika ili prijepisa javne arhivske građe uz određenu naknadu. Arhiv izdaje odobrenje za korištenje arhivske građe koju čuva, odnosno koja mu je povjerena na čuvanje a zakon predviđa i mogućnost žalbe protiv rješenja arhiva kojim je odbijen

zahtjev za korištenje arhivske građe, odnosno žalbe kada arhiv ne izda odobrenje i posebnu dozvolu, niti dostavi rješenje o odbijanju zahtjeva (članak 26).

Poglavlje III. - Privatna arhivska građa članak 27.-33. regulirano je pitanje privatne arhivske građe.

Ovim odredbama ističe se da je privatno vlasništvo zaštićeno, ali da se odredbe ovog Zakona koje se odnose na javnu arhivsku građu primjenjuju i na privatnu arhivsku građu, osim ako odredbama drugog zakona nije drugačije određeno. Država neće ometati vlasnike u njihovom korištenju, ali zbog vrijednosti te građe za čitavo društvo, neophodno je da arhivi imaju u određenom dijelu kontrolu nad njenim korištenjem i održavanjem, u svrhu korištenja u budućnosti.

Potrebno je istaknuti da Zakon predviđa obvezu za imatelja, odnosno vlasnika privatne arhivske građe, koji namjerava da svoju građu privremeno ili trajno iznese iz zemlje, da za to dobije odobrenje Arhiva (članak 33.).

Poglavlje IV. - Organizacija arhivske djelatnosti članak 34.-42. sadržane su odredbe o osnivanju arhiva; vrstama arhiva; matičnosti arhiva i stručnim arhivističkim zvanjima.

Predloženim člankom 37. precizno su uređena pitanja nadležnosti Arhiva.

Odredbama članka 39. utvrđeno je da Arhiv obavlja matične poslove na području Županije Zapadnohercegovačke koji su taksativno nabrojani.

Članak 41. regulira financiranje rada arhiva i odnosi se na dužnosti osnivača u pogledu osiguravanja financijskih sredstava u svom Proračunu.

Stručna arhivistička zvanja uređuju predložene odredbe članka 42. Promjene koje su urađene u odnosu na raniji Zakon svakako su uslijedile nakon činjenice da postojeći Zakon nije usklađen sa Zakonom o visokom obrazovanju, pa su bachelor-visoko obrazovanje, imali zvanje viši arhivski tehničar što je po važećem Zakonu bilo stručno zvanje za uposlenike sa završenom višom školom po ranijem sustavu obrazovanja. Zbog potrebe da se u skladu sa školskim obrazovanjem, dodijeli stručno zvanje, a da se pri tom napravi razlika između četverogodišnjeg studija ranijeg visokog obrazovanja i trogodišnjeg po novom sustavu studiranja, smatramo neophodnim da se uvede novo zvanje - mlađi arhivist za uposlenike sa završenim prvim ciklusom Bolonjskog studija (trogodišnji studij, zvanje bachelor). Uvjeti i način stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti koji su uređeni Uredbom, bit će precizirani nakon donošenja ovog Zakona.

Poglavlje V. - Nadzor i kaznene odredbe, u članku 43. utvrđeno je da nadzor nad provedbom ovog Zakona i upravni nadzor nad Arhivom obavlja Ministarstvo, dok Županijski arhiv vrši stručni nadzor nad radom arhiva jedinica lokalne samouprave, privatnih i specijaliziranih arhiva.

Kaznenim odredbama (članak 44.-46.) predviđeni su prekršaji i kazne za počinitelje. Cilj ovih odredbi je uvođenje odgovornosti odgovornih i pravnih osoba za kvalitetno obavljanje arhivskih poslova.

Poglavlje VI. - Prijelaznim i završnim odredbama (članak 47.-54.) utvrđuje se da će podzakonski propisi za provođenje ovog Zakona biti donijeti u roku od godinu dana od dana

stupanja na snagu ovog Zakona; te da su arhivi osnovani do dana stupanja na snagu ovog Zakona dužni svoje akte uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana.

Članak 48. regulira primjenu postojećih podzakonskih propisa do dana stupanja na snagu novih podzakonskih propisa, ukoliko isti nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Člankom 49. regulirano je da privatna i druga poduzeća i ustanove, nastale privatizacijom, koja su do privatizacije bila društveno, odnosno državno vlasništvo, mogu arhivsku građu koja je preuzeta privatizacijom, a potrebno im je u obavljanju njihove osnovne djelatnosti, zadržati najduže deset godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je izvršena privatizacija.

Pravne osobe su dužne navedenu građu osigurati od uništenja i oštećenja, te su je po isteku predviđenog roka dužna u sređenom stanju i popisano predati nadležnom državnom arhivu.

Članak 50. stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe dužni su posebnu arhivsku i registratorsku građu predati nadležnom arhivu, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Člankom 53. regulirano je da se započeti postupci prije stupanja na snagu ovog Zakona okončaju sukladno odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 54. stupanjem na snagu ovog Zakona na području Županije prestaje važiti Zakon o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 18/99 i 9/06).

IV. FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u Proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

V - MIŠLJENJA MJERODAVNIH TIJELA

Sukladno odredbama Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvo je izrađeni Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke, dana 29.10.2025. godine uputilo Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Ministarstvu financija Županije Zapadnohercegovačke kako bi dali mišljenja iz svoje nadležnosti na isti.

Dana 10.11.2025. godine zaprimljeno je Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke broj 11-298-1/25 od 10.11.2025. godine na predmetni Nacrt Zakona. Navedeno mišljenje sastavni je dio ovog obrazloženja. Ministarstvo je nakon razmatranja usvojilo primjedbe navedene u mišljenju Ureda za zakonodavstvo Županije Zapadnohercegovačke i izvršilo predložene ispravke.

Dana 20.11.2025. godine zaprimljen je akt Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke broj 04-02-14-886/25 od 06.11.2025. godine u kojem je, između ostalog, navedeno kako je Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke mišljenja da se Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke može uputiti u daljnju proceduru, te nije istaklo primjedbe na navedeni Nacrt. Navedeni akt je sastavni dio ovog obrazloženja.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
URED ZA ZAKONODAVSTVO VLADE

10.11.2025. god!
03-02-02-883-4/25

Broj: 11-298-1/25

Široki Brijeg, 10. studenog 2025. godine

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

Ul. Stjepana Radića 37b
88220 Široki Brijeg

PREDMET: Mišljenje na nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti, dostavlja se
VEZA: Vaš akt broj: 03-02-02-883-3/25 od 29. listopada 2025. godine

Na temelju članka 46. stavak (1) točka a) i članka 47. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 34/23) i članka 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/11), nakon razmatranja nacrtu Zakona o arhivskoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: nacrt Zakona), obrađivača Ministarstva pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke, Ured za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrt Zakona dostavljen je od resornog ministarstva kao ovlaštenog obrađivača i postoji ustavni temelj za donošenje predmetnog Zakona koji je sadržan je u članku 15. točka e) i g) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) kojim je utvrđeno da Županija Zapadnohercegovačka ima sve ovlasti koje nisu Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine izričito povjerene federalnoj vlasti, a poglavito za utvrđivanje i provedbu kulturne politike i utvrđivanje politike u svezi s reguliranjem i osiguranjem javnih službi. Ustavni temelj sadržan je i u članku 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) kojim je utvrđeno da Skupština Županije Zapadnohercegovačke donosi zakone i ostale propise potrebite za provedbu ovlasti Županije Zapadnohercegovačke.

Člankom 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/03) utvrđena je, između ostalog, nadležnost Skupštine Županije Zapadnohercegovačke da donosi akte u formi zakona.

U preambuli nacrtu Zakona riječi „g) i e)“ zamijeniti riječima „e) i g)“ kako bi pozivanje na točke pratilo abecedni redoslijed.

U preambuli nacrtu Zakona predlažemo iza riječi „članka 26.“ dodati riječi „točka e)“ kako bi se precizirale odredbe pravnog temelja iz kojih proizlazi ovlast za njegovo donošenje.

Člankom 42. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 12/11) (u daljnjem tekstu: Jedinstvena pravila) propisano je: „Glagoli se u propisu koriste u sadašnjem vremenu i u aktivnom obliku“. Obzirom na navedeno predlažemo u preambuli nacrta Zakona riječi „donijela je“ zamijeniti riječju „donosi“.

Člankom 27. stavkom (2) i (3) Jedinstvenih pravila propisano je da se poglavlje označava rimskim brojem koji se piše iz riječi „POGLAVLJE“ (primjerice: POGLAVLJE I.), te ukoliko se jedno poglavlje naslovljava, onda sva poglavlja u propisu moraju imati naziv. S tim u vezi kod označavanja prvog poglavlja, riječi „I.OPĆE ODREDBE“ zamijeniti riječima „POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE“, te isto primijeniti kroz čitav tekst propisa.

U članku 1. nacrta Zakona iza riječi „u daljnjem tekstu“ staviti interpunkcijski znak „dvotočku (:):“.

Sukladno članku 33. Jedinstvenih pravila predlažemo u članku 2. točku a) nacrta Zakona radi preglednosti podijeliti na četiri alineje.

U pogledu članka 2. točka b) nacrta Zakona iz kojeg proizlazi da se arhiv osniva i obavlja arhivsku djelatnost kao javna ili privatna ustanova skrećemo pozornost obrađivaču propisa na odredbe Zakona o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/09, 17/11 i 9/22) po kojem zakonu je Županijski arhiv osnovan i ima status samostalne uprave.

U članku 2. nacrta Zakona potrebno je doraditi uvodnu rečenicu na način da se riječi „Nazivi koji se koriste u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:“ zamjenu riječima „Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:“ u cilju izražavanja preciznije namjere obrađivača propisa kako bi sadržaj članka odgovarao nazivu članka. Predlažemo da naziv članka 2. nacrta Zakona glasi: (Značenje pojmova).

U članku 2. točka d) nacrta Zakona iza riječi „crtani“ staviti interpunkcijski znak „zarez (,)“.

U članku 2. točka h) nacrta Zakona riječi „u daljem tekstu“ zamijeniti riječima „u daljnjem tekstu:“, a što je u skladu s odredbom članka 41. stavak (1) Jedinstvenih pravila.

U članku 5. stavku (2) nacrta Zakona kada se propisuje iznimka potrebno je navesti od koje odredbe („Iznimno od odredbe stavka (1)...“). S tim u vezi ukazujemo i na članak 24. stavak (3) i (4) nacrta Zakona.

U skladu s odredbom 40. stavkom (1) točka a) Jedinstvenih pravila u članku 7. stavak (2) nacrta Zakona, redni broj „37“ zamijeniti rednim brojem „32.“ kako bi se ispravilo pogrešno pozivanje na odredbe ovog nacrta Zakona.

Sugeriramo obrađivaču propisa kroz cijeli tekst nacrta Zakona ispraviti pogrešna jezična izražavanja, kao i korištenje neodgovarajućeg padeža koji pravopisno ne odgovara sadržaju propisa (primjerice: u članku 8. stavku (1) nacrta Zakona, riječi „li je“ zamijeniti riječima „je li“, u stavku (2) istog članka, iza riječi „Županije“ dodati riječ „da“ a riječi „arhivske i registratorske građe“ zamijeniti riječima „arhivsku i registratorsku građu“, u članku 11. stavku (2), članku 12. stavku (1), članku 14. stavku (4), članku 17. stavku (4), članku 18. stavku (2), članku 20. stavku (1), članku 22. stavku (7), članku 23. stavku (1), članku 26. stavku (2) i (3), članku 30. stavku (2), članku 33. stavku (3), članku 35. stavku (2), članku 36. stavku (2), članku 39. stavku (2), članku 44. stavku (2) i (3), članku 45. stavku (2) i (3), članku 46. stavku (2), članku 48. stavku (2) nacrta Zakona, riječ „članaka“ zamijeniti riječju

„članka“, u članku 22. stavku (6) nacrtu Zakona, riječ „koje“ zamijeniti riječju „koja“, u članku 24. stavku (7) nacrtu Zakona, riječ „obvezno“ zamijeniti riječju „obvezna“, u članku 27. stavku (1) nacrtu Zakona, riječ „koja“ zamijeniti riječju „koje“, u članku 29. stavku (1) točki c) nacrtu Zakona, riječ „izradi“ zamijeniti riječju „izraditi“, u članku 32. stavku (3) nacrtu Zakona riječi „obavijesti“ i „prihvata“ zamijeniti riječima „obavijestiti“ i „prihvaća“, u članku 38. nacrtu Zakona riječi „Arhivi“ zamijeniti riječju „Arhiv“, u članku 39. stavku (1) točki h) nacrtu Zakona, riječ „saradnju“ zamijeniti riječju „suradnju“, u članku 39. stavku (1) točki f) nacrtu Zakona, riječi „dokumenta nastala“ zamijeniti riječima „dokumenti nastali“, u članku 46. stavku (1) točki b) nacrtu Zakona, riječ „inostranstvom“ zamijeniti riječju „inozemstvom“, u članku 48. stavku (2) nacrtu Zakona, riječi „dužna su“ zamijeniti riječima „dužne su“ a riječ „dužna“ zamijeniti riječju „dužne“, u članku 50. nacrtu Zakona, riječ „akta“ zamijeniti riječju „akte“, itd.).

Cijeneći sam naziv članka 12. nacrtu Zakona, odnosno materiju koja se istim člankom razrađuje, sugeriramo obrađivaču propisa u stavku (1) istog članka, iza riječi „stvaratelj i imatelj“ dodati riječ „javne“.

U članku 12. stavku (2) nacrtu Zakona riječi „u smislu prethodnog stavka“ zamijeniti riječima „iz stavka (1) ovog članka“ radi preciziranja predložene odredbe, a što je sukladno članku 40. stavak (1) točka b) Jedinostvenih pravila, kojim je propisan način navođenja na odredbu istog članka.

U stavku (2) istog članka, riječi „nakon ukidanja ili prestanka s radom“ zamijeniti riječima „od dana ukidanja ili prestanka rada“, radi korištenja primjerenijeg izričaja u tekstu propisa, jer se u pravnom sustavu rokovi kao i poduzimanje određenih radnji određuju od određenog dana.

U članku 13. stavku (2) nacrtu Zakona početno slovo riječi „Arhivske“ pisati malim slovom.

U članku 14. stavku (2) nacrtu Zakona riječi „u smislu“ zamijeniti riječicom „iz“.

Također, predlažemo u članku 23. stavku (1) nacrtu Zakona, interpunkcijsku oznaku točka (.) zamijeniti interpunkcijskom oznakom zarez (,) te istodobno dodati riječi „u skladu sa propisom o zaštiti osobnih podataka“ kako bi se putem otvorenog pozivanja ukazalo na drugi propis koji uređuje predmetnu materiju.

U vezi članka 23. stavka (3) nacrtu Zakona skrećemo pozornost obrađivaču na članak 30. stavak (2) Jedinostvenih pravila kojim je propisano da se odredbe članaka, stavaka, točke i alineje sastoje od jedne rečenice, a samo ako to interesi razumljivosti zahtijevaju odredba se može iznimno sastojati od dvije ili više rečenica. S tim u vezi skrećemo pozornost i na članak 26. stavak (5), članak 32. stavak (3), članak 40. stavak (2) i članak 48. stavak (4) nacrtu Zakona.

U članku 25. stavku (3) brisati riječ „Županijskom“. Ovo iz razloga što je u članku 3. stavku (3) izvršeno kraćenje riječi „Županijskog arhiva“ u kraticu „Arhiv“, koja će se u nastavku teksta jednoobrazno koristiti. S tim u vezi skrećemo pozornost obrađivaču i na članak 46. stavak (1) i (2) i članak 47. stavak (1) i (2) nacrtu Zakona.

U članku 26. stavku (3) nacrtu Zakona iza riječi „određene naknade“, dodati riječi „koja je utvrđena odlukom“.

Ovaj Ured ističe kako je potrebno izričaj pojedinih odredbi doraditi u jezičnom smislu a kako bi odgovarao ispravnoj pravnoj terminologiji kroz tekst propisa. Primjerice u vezi naziva članka 32. nacrt Zakona i odredbe članka 7. stavka (1) i 32. stavka (2) nacrt Zakona, predlažemo da se riječi „prve kupnje“ zamjenu riječju „prvokupa“.

U članku 32. stavku (2) nacrt Zakona iza riječi „kupnje“ dodati riječ „privatne“.

U članku 33. stavku (1) nacrt Zakona početno slovo riječi „Arhivska“ pisati malim slovom.

U članku 34. stavku (3) nacrt Zakona riječi „(gradovi i općine s područja Županije)“ zamijeniti riječima „s područja Županije“, s obzirom da se pod pojmom jedinice lokalne samouprave podrazumijevaju općine i gradovi te sukladno tome predlažemo izbjegavati nepotrebna pojašnjenja navedena u zagradi.

U članku 35. stavku (1) nacrt Zakona iza riječi „stavak (3) i (4)“ dodati riječi „ovog Zakona“ radi ispravnog navođenja, a što je sukladno članku 40. Jedinstvenih pravila. S tim u vezi skrećemo pozornost i na članak 39. stavak (2) nacrt Zakona.

U članku 36. stavku (1) nacrt Zakona početno slovo riječi „županije“ pisati velikim početnim slovom, cijeneći kraticu predviđenu odredbom članka 1. nacrt Zakona.

Predlažemo razmotriti mogućnost da se ovlast za donošenje Odluke o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe umjesto kroz članak 37. stavak (2) nacrt Zakona propiše kod prvog navođenja istoimenog podzakonskog propisa u članku 26. stavku (2) nacrt Zakona, s tim da se vodi računa da ukoliko se navedena sugestija uvaži potrebno je isto ispratiti i u članku 47. stavku (1) točki b) nacrt Zakona kojim se definira rok za donošenje istoimenog podzakonskog propisa.

U članku 39. stavku (2) nacrt Zakona brisati riječicu „iz“ kao suvišnu i nepotrebnu.

U članku 41. nacrt Zakona brisati broječu oznaku za stavak „(1)“ iz razloga što se članak 41. sastoji od samo jednog stavka te ga nije potrebno brojčano označavati sukladno članku 31. stavak (2) Jedinstvenih pravila.

U članku 44. stavku (1) točka b), c), d), e), f), g) i h) i članku 45. stavku (1) točka a) nacrt Zakona riječ „alineja“ zamijeniti riječju „točka“ radi ispravnog navođenja odredbi istog propisa, obzirom da su navedeni stavci podijeljeni i ispravno označeni točkama koje nisu dodatno razrađivane kroz alineje.

U članku 44. stavku (1) točka d) i stavak (3), članku 45. stavku (1) točka d), članku 48. stavku (4) i (5) nacrt Zakona ispravno označiti stavak sukladno članku 31. Jedinstvenih pravila tj. arapskim brojem, sa otvorenom zagradom ispred i zatvorenom zagradom iza broja.

U članku 46. stavku (1) točka c) nacrt Zakona umjesto pozivanja na članak 35. stavak (3) predlažemo pozvati se na članak 35. stavak (2) nacrt Zakona.

U članku 47. stavku (2) nacrt Zakona iza riječi „donijeti“ predlažemo brisati riječi „provedbene propise i to“ kao nepotrebne i suvišne ali i usklađivanja jezičnog izražavanja sa stavkom (1) istog članka u kojem predmetna formulacija nije navedena.

U članku 47. stavku (2) točka b) nacrt Zakona iza riječi „Pravilnik o“ dodati riječi „zaštiti i“ a početno slovo riječi „arhiva“ pisati velikim početnim slovom radi ispravnog pozivanja na naziv pravilnika iz članka 10. stavka (3). nacrt Zakona. Također ispraviti pozivanje na način da se pozivanje na članak 11. stavak (3) zamijeni pozivanjem na članak 10. stavak (3) nacrt Zakona.

U članku 47. stavku (2) nacrtu Zakona potrebno je kroz posebnu točku uvrstiti i Pravilnik o uvjetima i načinu primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva iz članka 18. stavak (3) nacrtu Zakona kao podzakonski propis koji donosi ministar pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke na prijedlog Županijskog arhiva.

Također u članku 47. stavku (2) predlažemo da redosljed navođenja podzakonskih propisa koji se trebaju donijeti prati redosljed teksta nacrtu Zakona, te sukladno tome predlažemo obrađivaču propisa „Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika za rad s arhivskom i registraturskom građom kod stvaratelja i imatelja“ propisati kroz točku c) umjesto u točki e), vodeći računa istodobno o renumeraciji preostalih točaka istog stavka.

Također, smatramo kako je u članku 47. stavku (3) nacrtu Zakona pojam „na odgovarajući način“ nedovoljno jasan i precizan i da je isti potrebno na precizniji način odrediti sukladno članku 37. stavak (1) Jedinistvenih pravila kojim je propisano obvezno korištenje precizne terminologije, čije pravne posljedice mogu biti nedvojbeno jasne.

U vezi s navedenim, u članku 47. stavku (3) nacrtu Zakona kako bi se izbjegla kontradiktornost tumačenja propisa predlažemo riječi „na odgovarajući način“ zamijeniti riječima „ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona“ iz razloga da u prijelaznom razdoblju, do stupanja na snagu novih podzakonskih propisa, ne bi došlo do različitih pravnih rješenja u novom Zakonu o arhivskoj djelatnosti i odredbi postojećih podzakonskih propisa.

Predlažemo odredbe stavka (3) u članku 47. nacrtu Zakona koje se odnose na primjenu postojećih podzakonskih propisa izdvojiti u poseban članak.

U članku 47. stavku (3) nacrtu Zakona riječi „Do donošenja podzakonskih propisa“ zamijeniti riječima „Do stupanja na snagu podzakonskih propisa“ u odgovarajućem padežu, obzirom da je relevantan trenutak stupanja na snagu, a ne vrijeme donošenja podzakonskih akata, jer se stupanjem na snagu podzakonski akt istodobno počinje i primjenjivati. U vezi sa prethodno navedenim, predlažemo da novi članak 48. nacrtu Zakona glasi:

„Članak 48. (Primjena postojećih podzakonskih propisa)

Do stupanja na snagu podzakonskih propisa iz članka 47. ovog Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona, primjenjivat će se:

- a) ...;
- b) ...;
- c) ...; itd.“

Ako se navedena nomotehnička sugestija uvaži potrebno je ujedno voditi računa o renumeraciji preostalih članka na način da će predloženi članci od 48. do 52. postati članci od 49. do 53. nacrtu Zakona.

U članku 47. stavku (3) točka e) nacrtu Zakona predlažemo brisati broj službenog glasila „5/12“. Ovo iz razloga što je stupio na snagu novi Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/25).

U članku 47. stavku (3) točka g) nacrtu Zakona riječ „registraturske“ zamijeniti riječima „registraturskog materijala“ a riječi „odabiru“ zamijeniti riječima „odabiranj

arhivske građe“ radi ispravnog pozivanja na naziv Naputka o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturskog materijala i arhivske građe, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva a koji je objavljen u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke broj: 15/00. Kod navođenja broja službenog glasila u kojem je objavljen spomenuti naputak broj službenog glasila „15/2000“ zamijeniti brojem „15/00“ radi ispravnog navođenja broja službenog glasila, a što je u skladu s odredbom članka 39. stavka (2) točka a) Jedinствениh pravila, kojom je propisan način zatvorenog pozivanja na drugi propis.

U članku 48. stavak (2) i (3) nacrtа Zakona riječ „ga“ zamijeniti riječju „arhivska grada“ u odgovarajućem padežu.

U nazivu članka 50. nacrtа Zakona, riječ „usuglašavanje“ zamijeniti riječju „usklađivanje“ radi usklađivanja naziva sa sadržajem odredbe.

U nazivu članka 51. nacrtа Zakona, riječ „prethodnog“ zamijeniti riječju „ranijeg“, a u tekstu istog članka riječi „na području Županije“ brisati kao nepotrebne i suvišne.

U nazivu članka 52. nacrtа Zakona, riječi „ovog Zakona“ brisati kao nepotrebne.

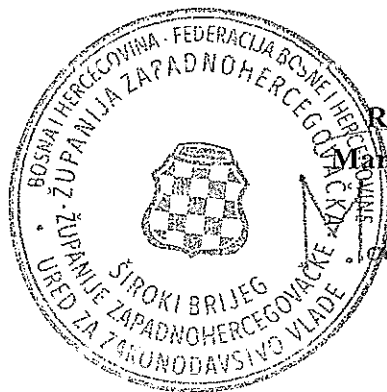
Sukladno članku 59. točka a) a u vezi sa člankom 60. stavkom (1) Pravilnika o sadržaju i načinu obavljanja uredskog poslovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/21), potrebno je u zaglavlju akta, iznad broj akta, sjedišta obveznika vođenja uredskog poslovanja i nadnevak donošenja akta dodati također i sljedeće podatke koji se upisuju jedan ispod drugog: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Županija Zapadnohercegovačka i puni naziv obveznika vođenja uredskog poslovanja, s tim da se tekst Županija Zapadnohercegovačka i puni naziv obveznika vođenja uredskog poslovanja ispisuju velikim, boldiranim slovima, dok je u desnom donjem kutu potrebno navesti ovlaštenog potpisnika ovog Zakona.

Uočavamo da se u prijelaznim odredbama nacrtа Zakona ne propisuje po kojem propisu će se dovršiti postupci koji su započeti na temelju Zakona o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 18/99 i 9/06), a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Obradivaču propisa skrećemo pozornost kako bi sukladno članku 18. Jedinствениh pravila trebalo u prijelaznim odredbama nacrtа Zakona regulirati postupke koji su pokrenuti, a nisu okončani do dana stupanja na snagu predloženog Zakona obzirom da se radi o novom propisu kojim se zamjenjuje postojeći propis koji uređuje istu materiju.

S poštovanjem,

Dostaviti:

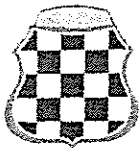
1. Naslovu,
2. Pismohrani.

RAVNATELJ

Mario Damjanović

Mario Damjanovic

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Broj: 04-02-14-886/24

Ljubuški, 06. studeni 2025. godine

20. 11. 2025. god.
03-02-02-883-5/25

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
Široki Brijeg

PREDMET: Veza Vaš akt broj: 03-02-02-883-2/25 od 29. listopada 2025. godine;

Poštovani,

U svezi s Vašim aktom broj: 03-02-02-883-2/25 od 29. listopada 2025. godine u kojem od Ministarstva financija tražite mišljenje na Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti, Ministarstvo financija se očituje na slijedeći način:

Prema odredbi članka 46. stavak 1. točka c) Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 34/23), Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke daje mišljenje na nacрте i prijedloge zakona, odnosno drugih općih akata prije njihovog dostavljanja Vladi u pogledu financijskih sredstava potrebitih za njihovu provedbu.

Nakon uvida u tekst Nacrta Zakona o arhivskoj djelatnosti i uvida u Obrazloženje dostavljeno uz Nacrt, razvidno je da u obrazloženju dostavljenog Nacrta Predlagatelj navodi da za njegovu provedbu nisu potrebna financijska sredstva, pa je ovo Ministarstvo mišljenja da se Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti može uputiti u daljnju proceduru.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. Pismohrani

Obrađivač akta: Grgo Petrović

Ministrica
Blagica Leko

LC

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

NAZIV

KOD

esjboia moqpeine oiephoe ievovto

Vrsta propisa/akta

Zak	Ure
-----	-----

Uredba

DA	NF
----	----

五、

Odluka

Udruka
Prizaj! oti

三

要

Strategija

Strategija

EN

3

Naziv propisa/akta	Zakon o arhivskoj djelatnosti.
--------------------	--------------------------------

Zakaznik (preporučiti) dodatnih fiskalnih efekata predložene propisa

Za provedbu navedenog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Proračunu.

**Don't let the people of your company
miss the big business proposals**

Ministar Vjekoslav Lasić, magistar

Mjesto i datum

Široki Brijeg 29.10.2025. god
Broj: 03-02-02-888-1/25

Broj: 03-02-02-883-1/25